

Ålandskomposten Ab
Att: Bengt Karlsson
Smedsbölevägen 45
22520 Sund

Verksamhet

Ålandskomposten Ab
Smedsbölevägen 45
22530 Sund

Ärende

Ansökan avser tillstånd för verksamhet vid en offentlig anläggning med återvinning av biologiskt nedbrytbart avfall genom slutna kompostering. Verksamheten bedrivs på ett 20 000 m² stort arrenderat markområde på fastigheten Gunnarsby R:nr 1:2 i Gunnarsby, Sund.

Tillståndsplikt föreligger enligt 17 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen och 28b § landskapslag (1981:3) om renhållning, nedan renhållningslagen.

Beslut

Miljö tillstånd

ÅMHM beviljar miljö tillstånd för en offentlig anläggning med återvinning av biologiskt nedbrytbart avfall på en arrenderad del av fastigheten Gunnarsby Rnr 1:2 i Gunnarsby. Verksamheten består av följande delverksamheter:

1. **kompostering** av sådant icke-farligt avfall som anges i villkor 5 (återvinning)
2. **mellanlagring** av inert och icke-farligt avfall som ska komposteras (lagring)

Miljö tillstånd beviljas med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen och 28e § renhållningslagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tills vidare. Tillståndsinnehavaren ska lämna en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor **senast 01.10.2021**. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Verksamheten är pågående och har förlagts till Gunnarsby med stöd av tidigare miljötillstånd. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter

Tillståndsinnehavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

Allmänt

1. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndsinnehavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är tekniskt och ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.
4 och 4a §§ miljöskyddslagen
2. Tillståndsinnehavaren ska ha eller införskaffa den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att bestämmelserna i miljötillståndet följs. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras hos ÅMHM.
7 § miljöskyddslagen
3. Verksamheten får inte förorsaka en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- eller fritidsbostad, samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:
  - 50 dB L Aeq dagtid kl. 07-18 helgfri måndag till fredag samt helgfri lördag
  - 45 dB L Aeq övriga tider24 § punkt a miljöskyddslagen

4. Området där mottagning, sluten kompostering och eftermognad får ske begränsas till det arrenderade området om högst 20 000 m² av fastigheten Gunnarsby R:nr 1:2 i Gunnarsby, Sund i enlighet med situationsplan 22.06.2004, bilaga 2.

I situationsplanen ska avfallens placering, avfallskärnen eller avfallsmassornas omfattning, avfallstyp och största lagringskapacitet framkomma. Ifall tillståndsinnehavaren utför större ändringar, flyttar containrar eller omstrukturerar verksamheten ska en ny situationsplan lämnas till ÅMHM.

6 § och 24 § punkt a) miljöskyddslagen

5. Endast sådant avfall som anges nedan får mellanlagras och komposteras i sluten anläggning på det arrenderade området:
- A. Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt, fiske.**
- 02 01 07** skogsbruksavfall
  - 02 01 03** vegetabiliskt avfall
- B. Avfall från bearbetning och beredning av livsmedel**
- 02 02** avfall från bearbetning och beredning av kött, fisk och andra livsmedel av animaliskt ursprung
  - 02 03** avfall från bearbetning och beredning av frukter, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe, te och tobak, tillverkning av konserver, tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass
  - 02 06** avfall från bagerier och sötsaksindustri
  - 02 07** avfall från produktion av alkoholinnehållande eller alkoholfria drycker
- C. Kommunalt avfall även separat insamlade fraktioner**
- 20 01 08** biologiskt nedbrytbart köks- och restaurangavfall
  - 20 01 25** ätliga oljor och fetter
  - 20 02 01** biologiskt nedbrytbart avfall från trädgård och park

Avfall ska klassificeras i enlighet med den förteckning över de vanligaste typerna av avfall och farligt avfall som avses i 2 § landskapsförordningen (2011:74) om renhållning. Avfallskoden från förteckningen ska användas vid dokumentering och registerhantering i verksamheten.

Ifall sådant avfall som inte godkänns för behandling i verksamheten har mottagits måste avfallet först anmälas till ÅMHHM samt därefter lämnas till annan godkänd mottagare eller godkänd anläggning för omhändertagande. Anmälan ska innehålla uppgifter om typ av avfall och avfallskod i tillämpliga fall samt uppgifter om vem som levererat eller innehar avfallet och var avfallet finns.

24 § punkt b och 2 mom. miljöskyddslagen, 28e § punkt 1) renhållningslagen

6. De avfall enligt villkor 5 som mottas på anläggningen ska hanteras i mottagningshallen och blandas i den slutna komposten.

Fyllnadsmaterial som lagras på området ska användas för behandling eller inblandning i kompost på anläggningen inom tre år eller avlägsnas från anläggningen till annan plats för slutligt omhändertagande inom ett år från tidpunkten då mottagning till området skett. Lagring ska ske på hårdgjord yta och avfall, fyllnadsmaterial samt kompostmassor ska hållas skilt från varandra.

24 § punkt b) miljöskyddslagen, 8c § 2 mom., 28e § punkt 3) renhållningslagen samt 3 § punkt 2) deponeringsförordningen

7. Samtliga öppna fältytor där kompostering sker ska omges av lakvattendiken med tätskikt och rör. Vid eftermognad ska kompostmassor placeras med minst 2 meters avstånd till lakvattendiken. Lakvatten ska antingen återföras till komposteringen eller föras till anläggningen för lakvattenhantering.

4 kap. 7 § vattenlagen

8. De kompostmassor som uppkommer i verksamheten ska ha sådan kvalitet att återanvändning inte äventyras. I detta syfte ska komposteringstiden anpassas till kompostmassornas användning.

26 § 1 mom. miljöskyddslagen, 14 §, 16 § och 28e § punkt 3) och 5) renhållningslagen

Kompostering av biologiskt nedbrytbart avfall

24§ punkt a, b och d miljöskyddslagen, 8b, 8c och 8d §§ samt 28e § punkterna 1-7 renhållningslagen

9. Avfallet som mottas på anläggningen ska genomgå behandling i slutna kompost eller annan teknik som medför mindre utsläpp.

Vid byte av teknik ska en plan inlämnas till ÅMHHM över vilka förändringar som företaget avser att utföra på området samt en beskrivning av den metod som kommer att användas.

10. Allt biologiskt nedbrytbart avfall ska föras till mottagningshallen utan mellanlagring. Omlastning och blandning måste ske i mottagningshallen. Avfall som inte förts till processen måste förvaras övertäckt. Avfallet ska behandlas satsvis för att inte blanda olika sorters avfall. Följande minimikrav gäller för allt ingående avfall:

- enskilda avfall får ha maximal partikelstorlek om 12 mm.

11. Ingående kompostmassa ska optimeras avseende inblandning av stödmaterial så att syresättning av kompostmassan kan ske under processen och tillräckligt hög temperatur uppnås i hela materialet. Reglering av C/N-kvot, struktur samt vatten- och syrehalt ska följa gällande branschkrav. Hela kompostmassan ska behandlas. Metod och kontrollfunktioner ska framgå av egenkontrollprogrammet.
12. All bioavfallshantering ska ske så att minsta mängd lakvatten bildas.
13. Eftermognaden ska ske i minst 6 månader eller längre. Eftermognaden ska ske på ett skilt fält.
14. Åtgärder ska vidtas för att avhjälpa problem med ökad lukt, t ex genom vändning, övertäckning eller inblandning av mer stödmaterial.

Lakvattenbehandling

15. Dräneringsvatten från kompostering, mellanlagring och eftermognadsfält ska uppsamlas och behandlas i lämplig reningsanläggning. Behandling ska ske enligt föreslagen metod, förbehandling i sedimenteringsbassäng (fullt utbyggd 2000 m³) med pumpar och stängsel, fosforfällning och en rotzonsanläggning i två sektioner (480 m² + 350 m²). Högst **1050 m³** lakvatten

från Ålandskomposten Ab:s verksamhet och **4500 m³** lakvatten från Delfensdal Kom Ab:s verksamhet får årligen belasta reningssystemet.

Vid behov, med beaktande av villkor 17, ska fosfor fällas och flockas ut innan lakvattnet leds vidare in i rotzonsanläggningen. Efter rotzonen (sista steget på reningen) får vattnet avledas i en våtmark för slutlig efterpolering. Våtmarken utgör inte en del av behandlingen. Förbehandlat lakvatten får även användas till bevattning av 20 hektar energiskog på fastigheten Gunnarsby R:nr 1:2.

24 § punkt a) och b) miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlag, 28e § punkt 2) och 5) renhållningslagen

16. Reningseffekten ska utvärderas genom provtagning. Prov ska tas på inkommande lakvatten och på utgående vatten från rotzonsanläggningen. Prov ska tas fyra gånger per år vid vattenflöde. Vattenproverna ska åtminstone analyseras för pH, konduktivitet, fasta partiklar, COD_{Cr el. Mn} (alternativt TOC), BOD₇, total fosfor (Tot-P), totalkväve (Tot-N) och ammoniumkväve (NH₄-N). Analysresultaten ska relateras mot uppskattat vattenflöde. Provtagning och utvärdering ska ingå i ett egenkontrollprogram.

26 § 1 mom. miljöskyddslagen, 4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen

17. Provtagning av lakvatten ska utföras av en av myndigheten godkänd provtagare med iakttagande av god laboratoriesed under förhållanden som är representativa för verksamheten. Proven ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO 9000, EN 45000, ISO/IEC 17025 eller motsvarande).

Ifall provtagningen visar en för hög belastning på omgivningen eller att funktionen av anläggningen inte fungerar kan ÅMHH ställa krav på att åtgärder vidtas för att minska belastningen på miljön. Med hög belastning avses om något av gränsvärdena för parametrarna överstiger koncentrationsvärdena (månadsmedelvärden) i nedanstående tabell.

Om gränsvärdena överskrids ska ytterligare en uppföljande provtagning ske där åtminstone den/de överskridna parametrarna analyseras.

26 § miljöskyddslagen

Tabell 17.1 Gränsvärden för utgående vatten från reningsanläggningen.

Parameter	Utgående från rotzon månadsmedelvärde	Reduktionsprocent
pH	7-9	
Suspenderade partiklar	35 mg/l	90 %
BOD _{7, ATU}	15 mg O ₂ /l	80 %
COD _{Cr} (TOC)	125 mg O ₂ /l (15 mg/l)	75 %
Totalt fosfor, Tot-P	1,5 mg/l	90 %
Totalt kväve, Tot-N	50 mg/l	>50 %
Kvicksilver, Kadmium	0,05 mg/l	
Nickel, Koppar, Bly, Zink	0,5 mg/l	
Krom	1,0 mg/l	
PAH summa cancerogena	0,2 µg/l	
Opolära alifatiska kolväten (oljehalt)	1,0 mg/l	

Register, egenkontrollprogram och avslutning

18. Ett register ska föras över mottagning, lagring och kompostering av avfallet samt över in- och utgående transporter. Följande uppgifter ska antecknas i registret;

- Mängden och typ av avfall (enligt den sexsiffriga avfallskoden) samt tid för mottagning och lagring.
- Grundläggande karaktärisering om avfallets ursprung samt behandlingsmetod för avfallet ifråga.
- Redovisning av transporter av avfall resp. produkt (vem som utför)
- Producerad mängd produkt (beräkna även totalen per år) och mottagare av produkten
- Övriga uppgifter, oförutsett eller resultat från provtagning som kan behövas för övervakning av avfallets och produktens miljöfarlighet.

Registret ska sparas i 10 år och tillhandahållas för ÅMHM vid inspektion. En årsrapport med en sammanställning av relevanta uppgifter från registret, provtagningsresultat från egenkontrollprogrammet samt vad som i övrigt begärs av tillsynen ska lämnas till ÅMHM **senast 31 mars varje år.**

26 § miljöskyddslagen, 13§, 16 § och 28e § samt 281 § renhållningslagen

19. Ett godkänt egenkontrollprogram ska finnas för verksamheterna på fastigheten.

Programmet ska åtminstone innehålla de provtagningar och aktuella behandlingsmetoder som beskrivs under respektive villkor.

Behandlingsmetoderna ska följas och grundläggande uppgifter ska antecknas såsom kompostens start, hur behandlingen sker, blandningsförhållanden och övriga uppmätta och observerade egenskaper för mognadsgrad, C/N-kvot, struktur, syreförhållanden och temperaturer. Därutöver ska regelbunden skadedjursbekämpning ingå i programmet.

Vidare ska kontrollprogrammet innehålla en provtagningsplan med tillräckligt antal provtagningar för yt- och grundvatten i väl utformade och korrekt installerade grundvattenrör. Analys av åtminstone parametrarna pH, konduktivitet, COD_{Cr} eller COD_{Mn} (alternativt TOC), totalfosfor (Tot-P), ammonium kväve (NH_4-N) och olja (summa fraktionen av opolära alifatiska kolväten), samt efter behov bly, kadmium, kvicksilver, krom, koppar, PAH och fenoler. Därtill ska grundvattennivån fastställas en gång på våren och en gång på hösten.
26 § miljöskyddslagen, 28 § deponeringsförordningen, 4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen

20. Vid avslutande av verksamhet ska meddelande om avveckling göras till ÅMHH, som kan föreskriva om eventuella åtgärder i samband med avvecklingen.

34 § miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Miljöpåverkan från kompostering av biologiskt nedbrytbart avfall

Storskalig kompostering kan bedrivas i öppna anläggningar där man vänder och hanterar materialet med schaktmaskiner men det kan också ske i slutna anläggningar med avancerad ventilering och speciella stationära maskiner för vändning av materialet. Så länge kompostering sker av endast jordbruks-, trädgårds- och parkavfall är öppen strängkompostering användbar men tillsatser av utsorterat matavfall kräver en mer avancerad anläggning för att matavfall från t ex. industri ska genomgå tillräcklig hygienisering. Alternativet är att matavfall hygieniseras först, vilket

innebär pastörisering av utgångsmaterialet som är energikrävande och i dagsläget inte erbjuds någonstans på Åland.

Optimal kompostering innebär att temperaturen i materialet stiger till en sådan nivå under tillräcklig tid att en godtagbar hygienisering erhålls varvid allt biologiskt nedbrytbart material genom omröring når tillräcklig hög temperatur. Teknik och metod samt praktiskt genomförande är avgörande för att erhålla en tillräckligt bra hygienisering avseende patogener. Även vinterklimatet gör det svårt att nå tillräckligt hög temperatur året runt för tillräcklig nedbrytning av matavfallet med avseende på mikrobiologisk aktivitet.

Ett annat problem med komposteringsanläggningar är *lukt*. Kompostering av park- och trädgårdsavfall ger måttlig lukt men om behandling av matavfall med fett och proteiner som har högre kväveinnehåll och även innehåller svavel så kan lukten öka. Animaliskt matavfall som innehåller främst proteiner och fett, behöver slutna anläggningar helst med luktreducerande filter för behandling av ventilationsluften för att kunna minska lukten. Även med bra filter måste komposteringsanläggningar lokaliseras tämligen långt från bebyggelsen.

Animalisk substans består huvudsakligen av proteiner och fetter med olika nedbrytbarhet. Färska växter t ex. gräs innehåller också en del protein och speciellt innan blomning och fröbildning. Efter blomning finns mer av proteiner och även fetter i frösubstansen. Proteiner och fetter bryts också ned i en kompost men anses bara bidra lite till bildningen av humus. Efter kompostering av matavfall och animaliska biprodukter behöver man tillföra mineraljord eller andra humusskapande material för att få fram en användbar produkt.

Däremot innehåller mat- och animaliskt avfall mer av kväve och fosfor för till exempel jordförbättringsmedel och gödselmedel. Mycket näringsämnen frigörs även i processen. En stor del av kvävet 50-70 % avgår normalt till luften som ammoniak (NH_3) eller som lustgas (N_2O). Det är just avgången av ammoniak och lustgas som gör att kompostering vid livscykelanalys bidrar till övergödning, försurning och förstärkning av växthuseffekten. Vid för hög fukthalt i komposten kan man också få metangasbildning. Metan (CH_4) är en mer potent växthusgas än till exempel koldioxiden (CO_2). Både ammoniak och metan bidrar till lukt från komposteringsprocessen.

Verksamheten, dess placering och organisering

Företaget Ålandskomposten Ab, benämns Ålandskomposten nedan, bedriver verksamhet vid en offentlig anläggning med återvinning av biologiskt nedbrytbart avfall (bioavfall) genom sluten kompostering. Verksamheten finns på ett 20 000 m² stort arrenderat markområde på fastigheten Gunnarsby R:nr 1:2 i Gunnarsby, Sund. Marken arrenderas av Delfensdal Kom Ab, benämns Delfensdal ifortsättningen. Delfensdal bedriver också komposteringsverksamhet på samma fastighet med stöd av ett eget miljötillstånd, MPN-03-17/24.10.2006. Miljötillståndet för Delfensdal revideras samtidigt som nytt beslut meddelas i detta ärende för Ålandskomposten. Förfarandet om gemensam behandling av de olika ärendena följer av 22 § förvaltningslagen (2008:9). ÅMHH konstaterar att verksamheternas placering på samma fastighet i sig har en betydande inverkan på avgörandet i sak i båda ärendena. Bland annat är reningsanläggningen för lakvatten gemensam för dem.

ÅMHH konstaterar att platsen och verksamheten har prövats tidigare och beviljats miljötillstånd MPN-04-41/24.10.2006 varvid anläggningen är förlagd till denna plats och kräver ingen miljökonsekvensbedömning enligt landskapslag (2006:82) om miljökonsekvensbedömning. Förhållandena är fortsatt sådana att avstånd från verksamhet till både recipient (ca 8 km) och fast bosättning (ca 700 m) samt fritidsbostad (ca 400 m) är tillräcklig beaktat den miljöpåverkan som följer av verksamheten om villkoren i tillståndet följs. ÅMHH konstaterar att det finns tillräckliga avstånd till särskilt störningskänsliga objekt vid verksamhet på fastigheten. Verksamheten är densamma som tidigare och avser varken en ny eller utökad verksamhet. Med avseende på platsvalet uppfyller Ålandskomposten förutsättningen i 6 § landskapslagen (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Verksamheten med återvinning av biologiskt nedbrytbart avfall genom sluten kompostering har inte ändrats sedan Ålands miljöprövningsnämnd godkände anläggningen 24.10.2006. Verksamheten har inte bedömts leda till en bestående negativ miljöpåverkan som är betydande under övervakning. Under den tid som verksamheten pågått (2006-2016) har tillsynsmyndigheten påpekat om missförhållanden och krävt åtgärder men inte funnit allvarliga avvikelser som krävt förvaltningstvång. Delfensdal Kom Ab har övertagit Ålandskomposten Ab från tidigare ägare, vilket registrerats hos ÅMHH den 13.03.2014. Verksamhetsutövaren är organiserad på ett

trovärdigt sätt. Verksamhetsutövaren har visat att man har kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan. Företaget uppfyller därmed kravet på verksamhetsutövarens organisation enligt 7 § miljöskyddslagen.

ÅMHM har granskat verksamhetsutövarens resultat och balansräkning och konstaterar att Ålandskomposten kan anses solvent i enlighet med 25 § miljöskyddslagen.

Allmänna motiveringar

Detta miljötillstånd innebär att ett nytt tillstånd beviljas, utan att föreskriva om användning av en specifik teknik utöver att återvinning sker i slutna kompost, enligt förutsättningar och bestämmelser i den miljöskyddslag som trädde ikraft 2008 (senast reviderad 2015/14). Miljötillstånd beviljas sålunda med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen då verksamheterna följer denna lag och den lagstiftning som anges i 10 § miljöskyddslagen.

Ålands landskapsregering har genom sitt beslut nr 59 S30 av den 21.9.2011 godkänt att Ålandskomposten komposterar matavfall och vissa animaliska biprodukter tillsammans i kompostanläggningen. Möjligheten att tillåta behandling av matavfall och animaliska biprodukter tillsammans, finns genom ett undantag i den sk. genomförandeförordningen, kommissionens förordning nr 142/2011 om genomförande av biproduktförordningen. Undantaget kan tillåtas i väntan på regler i enlighet med artikel 15.2 a ii i biproduktförordningen. Anläggningar som godkänts eller registrerats före den 4 mars 2011 i enlighet med den tidigare förordningen ska anses vara godkända respektive registrerade i enlighet med biproduktförordningen.

Enligt inlämnade handlingar pågår utredningar om olika möjligheter för Ålandskomposten att förbättra tekniken för hantering och behandling av avfallet särskilt i avseende att kunna behandla även animaliska biprodukter. För att utveckla tekniken behövs godkännande enligt EUs förordning om animaliska biprodukter (1069/2009), nedan biproduktförordningen, från landskapet som är behörig myndighet avseende biproduktförordningen samt att samhällsfinansiering erhålls. ÅMHM kan inte föregå de tekniska krav som kommer att ställas på en komposteringsanläggning som sambehandlar matavfall och biprodukter om och när undantaget i biproduktförordningen upphör att gälla. ÅMHM kan inte heller föreskriva om att en viss teknik ska

gälla i enligt 24 § 3 mom. miljöskyddslagen. ÅMHHM prövar sålunda verksamheten på basen av den teknik som sökanden faktiskt bedriver.

I 8c § renhållningslagen anges att avfall ska återvinnas om det är tekniskt möjligt och inte medför oskäligena merkostnader jämfört med avfallshandtering som ordnas på annat sätt. Härvid ska i första hand de material och i andra hand den energi som ingår i avfallet tas tillvara. ÅMHHM konstaterar att komposteringen utgör en tekniskt och ekonomiskt genomförbar metod som även hindrar och minskar belastningen av avfallet på miljön då kompostering utgör återvinning av avfall vilket är en prioriterad ordning framom bortförskaffande (deponering) enligt 3b § renhållningslagen. I landskapet råder förbud att deponera biologiskt nedbrytbart avfall från den 1 januari 2015 med undantag av döda djur.

Enligt 8b § renhållningslagen ska alltid de bästa möjliga metoderna användas för att motverka hälso- och miljöskador. ÅMHHM konstaterar att allmän miljöhänsyn enligt 4 § miljöskyddslagen kan nås utan att kraven på denna miljöhänsyn blir oskäligena för Ålandskomposten om de vidtar de åtgärder som krävs enligt detta beslut när man tillämpar befintlig teknik vid kompostering.

Villkorsmotiveringar

Villkoren i beslutet föreskrivs i enlighet med miljöskyddslagens 24 och 26 §§. För verksamheten har fastställts tillståndsvillkor som förhindrar samt förebygger och begränsar buller, lukt, luft- samt andra föroreningar av miljön även med stöd av 4 kap. 7 § och 6 kap. 28 § vattenlagen samt 28e § renhållningslagen. Villkoren har givits med beaktande av verksamhetens art, sammantagna miljöpåverkan både ensam och tillsammans med Delfensdals verksamhet, egenskaperna hos området där verksamhetens miljökonsekvenser framträder, betydelsen av de förebyggande åtgärderna för miljön som helhet samt de tekniska och ekonomiska förutsättningarna att genomföra de förebyggande åtgärderna.

ÅMHHM reglerar ljudnivåerna i villkor 3 så att ändamålet med verksamheten enligt 4 § miljöskyddslagen kan uppnås trots buller begränsningen. Även om tillståndsinnehavaren begränsar verksamhetstiderna kan det uppstå tillfälliga behov att utföra vissa tillhörande arbetsmoment, varvid ÅMHHM reglerat ljudnivån även för övriga tidpunkter så att bullernivån begränsas nattetid.

I villkor 5 anges vilka avfallstyper som får behandlas på anläggningen. Biologiskt nedbrytbart avfall kan indelas i tre huvudkategorier på basen av gällande lagstiftning; 1) matavfall från hushåll (inkl. matrester från personal, kafferum, kök och matsalar i verksamheter), 2) matavfall från industri, handel och storkök samt restauranger m.fl. enligt förteckningen om de vanligaste typerna av avfall och farligt avfall som avses i 2 § landskapsförordningen (2011:74) om renhållning samt 3) animaliska biprodukter av olika klasser i enlighet med biproduktförordningen. Därtill finns det 4) vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall enligt ett undantag i 28b § renhållningslagen. ÅMHH beslutar endast om avfallskategorier enligt punkterna 1,2 och 4 ovan. Begränsningen i villkor 5 utgör inte hinder för mottagning av animaliska biprodukter då godkännande finns från behörig myndighet. ÅMHH kan besluta om begränsning av avfall enligt 24 b § miljöskyddslagen i syfte att minska avfallets negativa inverkan på komposteringsprocessen.

Ålandskomposten har utrett olika förslag till tekniska förbättringar av den slutna komposteringen men inte slutligen avgjort vilka faktiska åtgärder som ska genomföras samt inte erhållit finansiering för en tekniskt bättre anläggning än nuvarande AgBag-system utgör. ÅMHH beslutar i villkor 9 att vid byte av teknik ska en plan över faktiska förändringar lämnas till ÅMHH innan förändringar kan göras. ÅMHH föreskriva om att företaget ska lämna en plan enligt 26 § miljöskyddslagen.

ÅMHH har infört bestämmelser i villkor 10-14 om komposteringsverksamheten i syfte att minska uppkomst av lakvatten, möjliggöra ändamålsenlig tillsyn av verksamheten samt begränsa miljöpåverkan av mottagning, behandling och sluthantering av biologiskt nedbrytbart avfall.

Reglering av C/N-kvot, struktur, vatten- och syrehalt samt temperatur ska följa gällande branschkriterier i syfte att maximera jordmassornas hygienisering och avsättningsmöjligheter men övervakning av metod och hantering ska främst ske via det egenkontrollprogram som upprättas i enlighet med 26 § miljöskyddslagen. I verksamheten ska även föras ett register över all hantering av bioavfallet, som i denna hänsyn klassas som farligt avseende smittskyddsrisken, och en sammanställning av relevanta uppgifter från registret och egenkontrollprogrammet tillställas ÅMHH årligen i enlighet med 26 § miljöskyddslagen.

Kompostmassor som erhålls efter behandling av bioavfall kan avsättas som övertäckning eller växtskyddslager på deponi, utläggas på lämplig plats på fastigheten eller föras till annan godkänd avfallsmottagare, dvs. blandas ut med annan kompost för en bättre produkt. Kompostmassor kan även avsättas på annat sätt genom godkännande av behörig myndighet eller uppfyllande av andra myndigheters krav. Detta beslut begränsar inte att kompostmassor som uppfyller myndigheters krav får försälas eller omsättas som produkt. Ifall kompostprodukten ska försälas som jordförbättringsmedel till privat personer behöver produkten provtas och varudeklarerats med avseende på mikrobiologiska egenskaper och innehåll av tungmetaller.

Verksamheten leder inte till någon betydande miljöförorening eller fara för sådan förorening men genererar vissa luftutsläpp och sådana utsläpp av näringsämnen som kräver en behandling i en reningsanläggning. Driften av den uppförda reningsanläggning för kompostverksamheten är en åtgärd som utförs i syfte att undvika, undanröja eller begränsa negativ miljöpåverkan som rimligen kan krävas för verksamheten.

Ålandskomposten och Delfensdal avser att tillsammans behandla dränerings- och lakvatten i en reningsanläggning. Reningen består av ett markbaserat växtsystem bestående av sedimenteringsbassäng, fosforfällning och rotzonsanläggning vilket reducerar kväve- och fosforhalten i vattnet. Behandlingen utgör en tillräcklig åtgärd beaktat den typ av föroreningar som lakvattnet består av. Reningen ska ske innan vidare utsläpp till våtmark för efterpolering. Reningseffekten ska övervakas och ÅMHM beslutar om gränsvärden för hög belastning. Skyddsåtgärderna ställs med stöd av 4 kap. 7 § vattenlagen.

Efter behandling leds vattnet ut i ett långt dikessystem (ca 8 km) och jordbruksmark före vattnet når något vattendrag, sjö eller annan recipient (Lumparn). Behandlingen av biologiskt nedbrytbart avfall i sig utgör en nytta genom att fosfor kan återvinnas för återanvändning och behandlingen i rotzonsanläggningen ökar upptaget av fosfor vilket överstiger den skada som kan följa av behandling och utsläpp av lakvatten som innehåller övergödande ämnen efter den mekaniska reningen varvid även förutsättningarna i 4 kap. 3 § vattenlagen uppfylls för verksamheten.

Miljöprövningsnämnden beslutar att ersättning enligt vattenlagen inte utgår och avslår yrkandet för ekonomisk ersättning till den del det avser ersättning enligt vattenlagen. Nämnden har givit tillståndsvillkor som utgör sådana

skäliga skyddsåtgärder att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Avgift

För miljötillståndet uppbärs avgift i enlighet med 5 § 1 mom. Och 14 § i Ålands landskapsregeringsbeslut (2014:55) om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Ärendet inkom första gången 2012 varvid avgiftstabell 1 från 10 februari 2012 gäller.

Komposteringsanläggning	2175 €	2175 €
Lantmäterikostnad, 61,92 / 2		30,96 €
<u>Annonskostnad, delgivning ansökan</u>		<u>218,55 €</u>
Totalt*		2424,51 €

*Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Michael Lindbäck
Prövningsnämnden
Beslutande

Erica Sjöström
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Situationsplan över det 20 000 m² arrendeområdet
3. Besvärсанvisning

Ärendehantering

Ansökan

Ålandskomposten Ab har ansökt om miljötillstånd för verksamhet vid en offentlig anläggning med återvinning av biologiskt nedbrytbart avfall genom sluten kompostering (AgBags). Det tidigare miljötillståndet MPN-04-41/24.10.2006 för samma verksamhet förföll när ansökan om revidering av miljötillståndet inte inlämnats inom ramen för giltighetstiden.

Ansökan inkom 12.12.2012 och har kompletterats 31.5.2013, 7.2.2014, 12.3.2014, 13.3.2014, 21.5.2014, 14.10.2014, 16.1.2015, 8.5.2015 samt en utredning om biogasanläggning 25.03.2014.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 8 september - 7 oktober 2015 på ÅMHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 8.9.2015. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Under tiden för offentlig delgivning har inkommit yttranden den 05.10, 06.10 och 7.10. Ett yttrande kompletterades 23.10.2015.

Utlåtanden

Sunds kommun inkom med ett utlåtande 13.10.2015.

Bemötande

ÅMHM har hört Ålandskomposten Ab avseende samtliga utlåtanden och yttranden som inkommit till ÅMHM. Övriga sådana handlingar som föranleder bemötande har inte inkommit. Ålandskomposten har lämnat ett bemötande 10.12.2015.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.